

ud, og hvis Regeringen ønsker, at de skulle komme frem, skal jeg gerne stemme for dem; men jeg tror ikke, de have meget at betyde. Jeg skal ellers fuldt ud overlade til de Herrer Jurister, som komme ind i Udvalget, nærmere at behandle dette efter min Mening i øvrigt monstrøse Lovforslag, og haaber, at de i meget ville forandre det, ikke alene i Indhold, men ogsaa i Formen.

Jeg skal kun komme med et Par ganske enkelte Bemærkninger til Lovforslaget. Jeg er overbevist om, som det ogsaa er blevet udtalt af en af de foregaaende Talere, at det vil give Anledning til et ganske overvældende Arbejde, og at det, det vil føre med sig, snarere vil blive til Skade for Husmændene end for Landejendomsbesidderne, idet hele denne Sag med Synsforretningerne vil besværliggøre Forholdene i meget høj Grad. — Uden at komme nærmere ind paa Sagen skal jeg kun tildele mig at omtale den ret gemytlige, lille § 10, hvor der siges, at vedkommende Sogneraad skal være Dommer angaaende, hvorvidt Husene høre til den ene eller om den Kategori. Jeg maa nu sige, at i og for sig er jeg aldeles enig i de Udtalelser, der fra meget høje Steder ere komne om, at vi have haft tilstrækkeligt med de sagkyndige at gøre. Jeg tilstaar ærligt, at vi mangen Gang have haft endog meget for meget af de sagkyndige, ja, jeg gaar endogsaa videre og siger, at vi her til Lands af og til gøre lovligmegen Blæst af Jurister, idet vi tro, at vi skulle have Jurister overalt. Men paa den anden Side, naar Love skulle fortolkes og skrives, maa vi være klare over, at vi skulle have Juristerne med. Jeg tror unægtelig, at Lovforslag og Love blive bedre, naar de blive skrevne og fortolkede af Jurister, end naar det gøres af andre. Derfor er jeg ogsaa klar paa, at Amtmanden vil være en langt bedre Dommer over for Forholdet i § 10 end de ellers saa fortræffelige Sogneraad, og jeg tror, at de, der oprindeligt have konciperet dette Lovforslag, vilde have gjort klogere i at henvende sig til dygtige Jurister angaaende dette Punkt, saa vilde baade Form og Indhold have været bedre, og saa havde vi ikke haft de mange Vanskeligheder i Retning af Forstaaelse af Forslaget.

Jeg skal i øvrigt, som det ærede Medlem, der sidder i Nærheden af mig (Danneskjold-Samsøe), henholde mig til § 1, som jeg dog, da jeg udtalte mig temmelig stærkt derom i Fjor, ikke skal komme nærmere ind paa, idet jeg maa slutte mig til en tidligere Taler, der sagde, at denne Paragraf vilde medføre et Brud paa Ejendomsrettens Ukrænkelighed. Dette forekommer mig ganske klart. Et Hus, der hidtil har været fæstet ud, men som man samtidig har haft Lov til at leje ud, maa virkelig være mere værdifuldt under saadanne Forhold, end det er, naar det bestemmes, at man kun maa fæste det ud. Derom kan der ingen Tvivl være. Det forekommer mig ogsaa, som jeg sagde i Fjor, at være en overordentlig stor Uretfærdighed over for de Godsejere, som have solgt en stor Del af Godset for at have fri Jord om deres Hovedgaard, at sige, at nu maa de ikke mere have Husene fri, men skulle blive ved at fæste dem ud. Jeg kunde nævne et bestemt Eksempel, hvor en Mand har købt Huse med Fæstetvang i det Haab, at disse Huse en Gang kunde lejes ud til Godsets Betjente. Jeg kender ogsaa en Mand, der har to store Gaarde, og mellem dem er der 6 Huse, der have tilhørt Præstekald. Vedkommende købte disse Huse i meget dyre Domme, for at han kunde anvende dem til sin Ladefoged, Mejeribestyrer osv. Nu paa en Gang siger Lovforslaget, at nu maa han ikke bruge saadanne Huse til Lejehuse, men kun til Fæstehuse. Derved er vedkommende absolut bleven pudset og narret. Der er mange Mennesker, der blive pudset og narrede i Handelen, men det er uheldigt, naar det er Regeringen, der er Foranledningen til et saadant Forbud, hvorved en Mand virkelig bliver narret.

Der er i øvrigt ogsaa flere andre Bestemmelser i Lovforslaget, der ere temmelig uklare, men jeg tror, at de ere blevne tilstrækkeligt fremhævede af det ærede 6te Medlem for 2den Kreds (Danneskjold-Samsøe), blandt andet Spørgsmaalet om, hvad Fæstegods er. Jeg vilde ogsaa tillade mig at spørge bestemt om, hvorvidt der dermed menes Huse, der ligge paa Hovedgaardens Jord? — I § 1 er der i det hele ikke saa faa Punkter, der kunde spørges